

סיפורי

מעשיות גליון

פאר'ן שבת טיש

פרשת לך לך

י"ג מר-חשוון שנת
תשפ"א לפ"ק

שנה 2, גליון 3
(18)

ארויסגעשאבן דורך אונזרות היכל הקודש הרמב"ם

עס איז מיין אָרט. זאָגט דער מלך צום זָקן. דו האָסט פֿאַר מיר קיין מורא נישט. זאָגט ער: ניין. זאָגט ער ווידער דו האָסט קיין מורא נישט. און האָט זיך אויס גיצויגן און איז גיוואָרן זייער גרויס ביז אין הימל. און האָט אים גיוואַלט איין שלינגען. זאָגט דער זָקן. איך האָב פֿאַרט קיין מורא נאר נישט פֿאַר דיר. נאַר אז איך וויל. וועסטו פֿאַר מיר יא מורא האָבן. און איז גינאַנגען. און האָט אַביסל מתפלל גיווען. איז גיוואָרן גרויסע וואַלקינס. און ס'ע גיווען גרויסע דינגערן. און דער דינגער הרגיט זיי זייער אויס. זענען גיהרגעט גיוואָרן אלע זיינע שרי מלוכה וואס זענען מיט אים גיווען און ס'ע מער נישט גיבליבן נאר דער מלך מיט דעם איינעם וואס ער איז מיט אים גיווען דאָרט אין דעם עיגול. האָט ער אים גיפֿעטן (דהיינו דער מלך האָט גיפֿעטן דעם זָקן) אז דער דונער זאל אויף הערן. האָט אויף גיהערט.

האָט דער מלך זיך אַנגירופן און האָט גיזאָגט צום זָקן. אז דו ביסט יא אזוי איין מענטש. וועל איך דיר שַענקען. איין ספֿר פֿון אלע משפּחות פֿון די שָדִים.

<<<

שבת קודש פרשת האזינו, שבת שזובה, שנת תשפ"א לפקט קטו, אין שטעטל האט דער ראש ישיבה שליט"א פארגעלעגנט און געענדיגט ספורי מעשיות מעשה ג', די מעשה פונעם חגר.

דער ציילט דער הייליגער רבי:

ווי די שָדִים זענען אהין גיקומען האבן זיי נישט גיקענט צו טרעטן מהמת דעם עיגול וואס ארום זיי איז גיווען. האָט ער גישיקט אנדערע שלוחים. האָבן זיי אויך נישט גיקענט צו טרעטן. איז דער מלך גיקומען אין גרויס פעס אריין און איז אליין גינאַנגען און ער האָט אויך נישט גיקענט צו טרעטן צו זיי. האָט ער גיבעטן דעם זָקן אז ער זאל אים לאזן אריין גיין צו זיי. האָט אים דער זָקן גיזאָגט. ווייל דו פֿעטסט מיר. וועל איך דיר יא אריין לאזן. לויטער עס איז קיין שטייגער נישט אז א מלך זאל אליין גיין. על פֿן וועל איך דיר אריין לאזן נאך מיט איינעם. האָט ער זיי גיעפֿנט א טירל. זענען זיי אריין גינאַנגען. און האָט ווידער פֿאַרשלאסן דעם עיגול. האָט דער מלך גיזאָגט צום זָקן. ווי קומסטו זיך זעצן אויף מיין אָרט. האָט ער אים גיזאָגט. פֿאַר וואס איז דאס דיין אָרט.

ווערן דערטראָקן און פֿאַרלוירן, אז מען זאל געדענקען פֿון אַבְרָהָם אַבינו; לכּאֹרֶה, וואָס העלפֿט געדענקען פֿון אַבְרָהָם אַבינו נישט צו ווערן דערטראָקן? נאַר חֲכָמֵינוּ זְכוּרֵנוּם לְבָרְכָה זָאָגן (אבות ה, א): עֲשֵׂרָה נְסִינּוֹת גִּתְנִיסָה אַבְרָהָם אַבינו עֲלֵיו הַשְּׁלוֹם וְעָמַד בְּכֶלֶם, לְהוֹדִיעַ כְּמָה חֲבָתוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אַבינו עֲלֵיו הַשְּׁלוֹם, צָען נְסִינּוֹת האָט דער אייבערשטער געברענגט אויף אַבְרָהָם אַבינו און ער האָט זיך דערהאַלטן און נישט געהאַט קיין קשיות אויפֿן אייבערשטן; מוהֲרָא"ש זאָגט נאָך פֿון צִדִּיקִים (עין בִּסְפֵר הַשְּׁלֵחַ פֿרֶשֶׁת וַיְבֵרָא, דָּרָךְ חַיִּים תּוֹכַחַת מוֹסֵר, אוֹת מִב) אז די צָען ביטערע נְסִינּוֹת גייט אַריבער אויף יעדן איינעם, מען פֿראַבירט אויס יעדן איינעם מיט די צָען נְסִינּוֹת, און וואויל איז דעם וואָס דערהאַלט זיך און גלייבט ווייטער אינעם הייליגן באַשעפֿער; מיט דעם מעקט מען דאָס גרויסקייט פֿון אַ אִיד, וויפֿיל ער דערהאַלט זיך.

(עצתו אמונה פנקס תשע"ח)

פֿון די הייליגע אַבות און פֿון זייערע עבֿדים לערנען מיר ווי אזוי צו לעבן מיטן אייבערשטן, די אלע מעשיות וואָס די תּוֹרָה דערציילט דאָס איז פֿאַר אונז אַ וועג ווייזער ווי אזוי זיך צו פֿירן; מיר זעען ווי די אַבות הקדוֹשִׁים האָבן געדינט דעם אייבערשטן אָן קיין קשיות, אַפֿילו עס איז אויף זיי אַריבער געגאַנגען שווערע ביטערע נְסִינּוֹת האָבן זיי ווייטער געדינט דעם אייבערשטן. דאָס דאַרפֿן מיר לערנען פֿון די נעצטיגע פֿרשיות, אז אַפֿילו עס גייט אַריבער שווערע צייטן זאלן מיר געדענקען אז דער אייבערשטער איז מיט אונז, ער שטייט אונטער יעדע זאַך און אלעס איז נאַר פֿאַר אונזער טוֹבָה.

(עצתו אמונה לך לך תשע"ח)

איין זאַך פֿעט איך אַיך, ווערט נישט דערטראָקן און פֿאַרלוירן ווען עס קומען צו גיין שווערע נְסִינּוֹת; דער הייליגער רבי זאָגט (ספר המידות, אוֹת פֿסד, סיפֿן ד): "סגֿלָה לְבַטֵּל אֶת הַפֶּחַד, לְזָכֹר אַבְרָהָם אַבִּינוּ", אַ סגֿלָה נישט

א ווארט פארן שבת טיש

די פֿרֶשֶׁה זעט מען ווי אזוי אַבְרָהָם אַבינו האָט געלעבט מיט אַמוּנָה אינעם אייבערשטן אַפֿילו ער האָט געזען אז זאַכן גייען אים פֿאַרקערט און ער וואָרט לאַנגע יאָרן אויף קינדער; מיט דעם אלעם האָט ער געגלייבט אינעם אייבערשטן מיט זיין גאַנצע האַרץ, אזוי ווי עס שטייט (בראשית טו, ו): "וְהָאֵמֵן בַּה' וַיַּחֲשֹׁבֶהּ לוֹ צְדָקָה", ער האָט געגלייבט אינעם אייבערשטן אז ער וועט האָבן קינדער און ער האָט זיך דערהאַלטן מיט זיינע ביטערע נְסִינּוֹת.

די הייליגע חֲכָמִים זאָגן (בראשית רבָּה ס, ח): "יִפָּה שִׁיחָתוֹ שֶׁל עֲבָדֵי אַבוֹת, מִתּוֹרַתוֹ שֶׁל בְּנִים", די תּוֹרָה איז מאַריר מיט די מעשיות פֿון די אַבות הקדוֹשִׁים און פֿון זייערע קעגנט אַסאַך מער ווי מיט די הלכות וואָס מיר דאַרפֿן טון, ווייל (תנחומא לך, ט; רמב"ן בראשית ו, ג, ד"ה ובעבר אברהם בארץ): "מעשה אבות סימן לבנים". ווען מען לערנט די סדרות

ווארין סע פאר האנדן בעלי שמות. וואס זיי ווייסן מער
ניט נאר פון איין משפחה. און אפילו די משפחה ווייסן
זיי אויך ניט אין נאנצין. איך וועל דיר געבן איין ספר
וואס דרינגען שטייען אלע משפחות. ווארין ביי דעם מלך
זענען זיי אלע פארשריבן. און אפילו ווער סע ווערט
גיבורין. וועט אויך פארשריבן ביי דעם מלך. האט דער
מלך גישיקט דעם איינעם וואס ער איז מיט אים גיווען.

נאך דעם ספר (נמצא האט ער זייער רעכט גיטאן וואס ער האט אים
אריין גלאזט נאך מיט איינעם ווארין זוכט וועמען וואלט ער גישיקט)
האט ער אים גיבראכט דאס ספר. האט ער געפינט דאס
ספר, האט ער גיזעהן עס שטייט דרינגען אלף אלפים ורבי
רכבות זייערע משפחות. האט דער מלך צו גיזאגט דעם
זקן. אז זיי זאלן קיין מאל ניט מוזיק זיין די נאנצע משפחה
פון דעם זקן. און האט גהייסן ברענגען אלע פאטרעטן
פון זיין נאנצער משפחה. און אפילו אז עס וועט ביי זיי
גיבורין ווערן איין קינד. זאל מען תיכף ברענגען זיין
פאטרעט כדי זיי זאלן ניט מוזיק זיין קיינעם פון דער
משפחה פון דעם זקן.

מען זעט דא אן אינטערעסאנטע זאך, דער קעניג
איז געווען א שד, גישט סתם א שד נאר דער קעניג
פון די שדים, און האט זיך אויסגעצויגן ביז צום הימל
און געוואלט איינשלינגען דעם חכם, אבער ווי נאר ער
האט געזען אז דער חכם האט גישט קיין מורא פאר אים
האט ער זיך אינגאנצן געטוישט, ער איז געווארן גוט
צו אים און האט אים געשאנקן א טייערע מתנה, דער
ספר מיט געמען פון די משפחות פון שדים; פרעגט
דער ראש ישיבה שליט"א: ווי אזוי קען דאס זיין? איין
מינוט בעפאר ווילסטו מיר איינשלינגען, איין מינוט
בעפאר ווילסטו מיר הרג'ענען און פלוזלינג ביסטו מיר
געווארן מיין גוטער חבר, דו שענקסט מיר א מתנה?

נאר דאס איז נאך א וועג פונעם יצר הרע - זאגט
דער ראש ישיבה שליט"א. דער יצר הרע פרובירט צו
הרג'ענען דעם מענטש אויף עטליכע וועגן; קודם האט
ער אים געוואלט הרג'ענען אויף איין וועג, ער האט
אים געזאגט: "איך שלינג דיך איין", דערנאך זעענדיג
אז דער וועג ארבעט גישט, דער חכם האט גישט קיין
מורא פאר אים, איז ער אויפגעקומען מיט א גייע וועג
ווי אזוי אים צו הרג'ענען, דורכ'ן געבן דעם ספר אלס
מתנה.

און דער ראש ישיבה שליט"א איז דאס מסביר: דער
יצר הרע האט צוויי וועגן ווי אזוי ער קומט צו א מענטש,
קודם קומט ער צום מענטש און צעברעכט אים אויף
שטיקער, ער זאגט אים: "דו ביסט גארנישט ווערד,
דיין דאווענען איז גארנישט, דיין תפילין איז גארנישט,
דו האסט גישט קיין חשיבות ביים אייבערשטן", אבער

ווען ער זעט אז דער מענטש קומט צום רב'ן, ער
כאפט זיך אן אין רב'ן, ער שטארקט זיך: 'איך בין
?א, מיין דאווענען איז זייער חשוב ביים אייבערשטן,
מיין תפילין איז זייער חשוב ביים אייבערשטן, יעדע
קלייניקייט וואס איז טו מאכט א גרויסע רעש אין
הימל', דאן קומט ער צום מענטש מיט א גייע וועג ווי
אזוי אנוועק צו נעמען דעם מענטש פונעם אייבערשטן,
און דאס איז נאך מער מסוכן פון די ערשטע וועג, ער
זאגט פאר'ן מענטש: "דו ווייסט, דו ביסט אן אמת'ער
צדיק, דו ביסט שוין אויסגעארבעט, די קענסט זיך
שוין באניצן מיט שמות וכו' וכו'", און פון דעם יצר
הרע דארף מען זיך זייער אכטונג געבן.

דער מענטש דארף זאגן צום יצר הרע: "דו זאלסט
מיר גארנישט זאגן, גישט אז איך בין 'גארנישט' ווערד
און גישט אז איך בין 'יא' ווערד; מען דארף האלטן
קאפ ווי אזוי מלחמה צו האלטן מיט'ן יצר הרע, עס איז
זייער א קאמפליצירטע מלחמה, פון איין זייט דארף
דער מענטש זיך אויפהייבן און האלטן אין איין חזר'ן:
'איך בין יא ווערד', 'מיין דאווענען איז ווערד', 'דער
אייבערשטער הערט צו יעדעס ווארט וואס איך רעד
צו אים', אבער פון די אנדערע זייט דארף מען גוט
געדענקן וואס מען האט אלץ אפגעטון אין לעבן און
וואס מען טוט נאך יעצט, מיר האבן נאך אסאך אסאך
אויף וואס תשובה צו טון.

מענטשן זענען זייער צעמישט אין דעם, מענטשן
פרעגן מיר שטענדיג: "איינמאל זאגט מען א דרשה אז
מיר זענען זייער חשוב ביים אייבערשטן, מיר זענען
אנגעפילט מיט מצות, און אן אנדערע מאל זאגט מען א
דרשה אז מיר דארפן תשובה טון, מיר דארפן געדענקן
ווער מיר זענען, וואס מיר האבן אלץ אפגעטון אין
לעבן"; זאגט דער ראש ישיבה שליט"א: דער ענטפער
דערויף איז: אלעמאל דארף מען גיין פארקערט פונעם
יצר הרע; אויב דער יצר הרע וויל מיך צעברעכן,
מיך מייאש זיין: "דו ביסט גארנישט ווערד, דער
אייבערשטער הערט דיך גישט אויס", דעמאלט זאג
איך אים: "איך בין אנגעפילט מיט מצות, איך ווייס
טאקע וואס איך האב אלץ אפגעטון דאך גיי איך
מיט 'ציצית', איך האב א 'בארד', איך האב 'פיאות',
איך עס 'כשר'ס', איך היט 'שבת', איך לייג 'תפילין'
וכדומה, איך בין אנגעפילט מיט מצות", קומט דער
יצר הרע מיט א צווייטע וועג, מיך אויפצוהייבן: "דו
ווייסט, דו ביסט אזא חשוב'ער אינגערמאן, דו ביסט
אזא ערליכער איד, דו ביסט אזא צדיק וכו'", יעצט זאג

איך אים: "איך ווייס גוט גוט מיין מצב, איך ווייס גוט גוט ווער איך בין, איך דארף נאך א סאך תשובה טון", דאס איז אבער נישט אז דורכדעם וועל איך אריין פאלן אין א יאוש און ווערן צעבראכן, נאר איך קוק: 'ווער זאגט מיר דאס: "דו ביסט א צדיק"?' - דער יצר הרע, דארף איך זיך ארום שפילן מיט אים און זאגן: "איך דארף נאך אסאך תשובה טון".

דאס לערנט אונז דער רבי דא, מיר זאלן זיך אויסקענען מיט די שפיצלעך וואס דער יצר הרע שטעלט אונז אונטער; אמאל פרויבירט דער יצר הרע אנוועק צו נעמען דעם מענטש פונעם אייבערשטן דורכ'ן צעברעכן דעם מענטש, אים אריין ברענגען מחשבות אז דער אייבערשטער דארף דיך נישט וכו', און אמאל פרויבירט ער אנוועק צו נעמען דעם מענטש פונעם אייבערשטן דורכ'ן אויפהייבן דעם מענטש, אים אריין ברענגען מחשבות אז דו ביסט דער אמת'ער צדיק וכו'.

זאגט דער ראש ישיבה שליט"א: אין אמת'ן איז דער פרומער יצר הרע וואס קומט באיצטלותא דרבנן, ער רימט דעם מענטש איבער זיין גרויס חשיבות וכו', נאך אסאך שווערער ווי דער אנדערער יצר הרע וואס ווארפט אראפ דעם מענטש, ווי מוהרא"ש זכרונו לברכה דערציילט אין פעלת הצדיק (סימן רל"ט): אין די צייט וואס דער רבי האט געוויילט אין חיפה, איז געקומען צו אים א יונגער אראבער, און ער האט זיך געזעצט נעבן רבי'ן און גערעדט צו אים אסאך, דער רבי האט אבער נישט פארשטאנען וואס יענער רעדט. דאס האט זיך איבערגע'חזר'ט ביי יעדע סעודה, בייטאג און ביינאכט, דער אראבער איז כסדר נאכאמאל געקומען און גערעדט צום רבי'ן מיט גרויס ליבשאפט. איין מאל איז דער אראבער אנגעקומען מיט געווער מיט א געוואלדיגע פּעס, און ער האט אנגעהויבן זייער צו שרייען און פארפירן אויפ'ן רבי'ן. דער רבי האט נישט געוואוסט וואס ער רעדט, עס איז אבער געווען דארט א פרוי פון וואליחיי וואס האט יא פארשטאנען, און גלייך ווען דער אראבער איז אנוועק געגאנגען האט זי געזאגט צום רבי'ן: "איר זאלט למען השם שוין אנטלויפן פון דעם הויז, ווייל דער אראבער האט געזאגט אז ער וויל דער רבי זאל ארויסגיין אין א מלחמה מיט אים". דער רבי איז טאקע אנטלאפן צום הויז פון הייליגן צדיק רבי זאב וואלף פון טשארני-אוסטראה זכותו יגן עלינו וואס איז אויך דעמאלט געווען אין חיפה, און ער האט באהאלטן דעם רבי'ן

אין אן הונטערשטן צימער. דערנאך איז דער אראבער נאכאמאל צוריק געקומען צו די אכסניא פון רבי'ן און געזאגט, "וואו איז דער מענטש? ער דארף וויסן אז איך האב אים זייער ליב, איך וועל אים געבן אייזלען און אויך מיין פערד, אז ער זאל קענען גיין מיט די שירה קיין טבריה, פון יעצט דארף ער שוין גארנישט מער מורא האבן פון מיר", און אזוי איז טאקע געווען, דער רבי איז צוריק געקומען צו זיין אכסניא, און דער אראבער איז געקומען און האט גארנישט גערעדט, ער איז נאר געזעסן שטיל און געלאכט די גאנצע צייט, און דערנאך האב דער אראבער זייער ליב געהאט דעם רבי'ן. די גאנצע מעשה מיט דעם אראבער איז געווען זייער מאדנע און פארהוילן.

און דער רבי האט געזאגט: איך האב געהאט מער יסורים פון די ליבשאפט פון דעם אראבער, ווי פון זיין פיינטשאפט און פּעס". לויט ווי מ'האט שפעטער געהערט פון הייליגן רבי'ן, איז ער געווען אין א גרויסע סכנה פון דעם אראבער, דאס איז געווען דער סמ"ך מ"ם אל"ן וואס האט זיך אזוי פארשטעלט, דער סמ"ך מ"ם האט נישט געקענט אויסהאלטן דאס אז דער רבי האט זוכה געווען משיג צו זיין זיינע גרויסע השגות אין ארץ ישראל, די זאך פון ראש השנה האט דער רבי דארט זוכה געווען, דערפאר האט זיך דער סמ"ך מ"ם פארלייגט אויף אים.

זעט מען פון דעם סיפור אז דער רבי האט געהאט מער יסורים פון די ליבשאפט פונעם סמ"ך מ"ם, דער יצר הרע, ווי פון זיין פיינטשאפט און פּעס.

און דער ראש ישיבה שליט"א האט ממשיך געווען: היינט איז געווארן א גייע זאך, איינער וואס טיילט צדקה מאכט מען שוין פון אים 'ווער ווייסט וואס', ער ווערט שוין א 'למ"ד וא"ו צדיק'; איינער וואס געבט צו עסן פאר אידן ווערט שוין ממש 'דער ר' ישע'לע מקערעסטיר שפדורנו'; איינער וואס איז מלמד זכות אויף אידן ווערט שוין ממש 'דער בארדיטשויב'ער שפדורנו', - א מינוט, א מינוט, בארואיג זיך! אלעס איז טאקע פיינ און וואויל, דער איד געבט צדקה, דער איד געבט צו עסן פאר אידן, דער איד איז מלמד זכות אויף א צווייטן, דאך דארף מען אבער וויסן ער ווערט יעצט נאכנישט דערפאר 'דער ר' ישע'לע מקערעסטיר שפדורנו' אדער 'דער בארדיטשויב'ער שפדורנו', מיר דארפן נאך אסאך תשובה טון מיר זאלן זיין פשוט'ע אידן.

מיר האבן געהאט אין תלמוד ירושלמי (מסכת

שקלים פרק ה', הלכה א': "אין הוון קדמאין מלאכין", אויב קוקסטו אן די פריערדיגע דורות ווי מלאכים, "און בני אנש", קען מען אונז אנקוקן ווי מענטשן, "ואין הוון בני אנש", אבער אויב קוקסטו אן די פריערדיגע דורות ווי מענטשן, "און חמרין", זענען מיר ווי אייזלען, "אמר רבי מנא בההיא שעתא אמרין אפילו כחמרתיה דרבי פנחס בן יאיר לא אידמינון", אבער מען קען אונז אפילו נישט צוגלייכן צו די אייזלען פון רבי פנחס בן יאיר, נאר ווי סתם אייזלען. מיר דארפן גוט גוט געדענקן, מיר האבן נאך אסאך אסאך צו ארבעטן, מיר האבן נאך אסאך אסאך צו פאררעכטן צו זיין לכל הפחות א פשוטער איד.

דערפאר זענען מיר געקומען צום רבי'ן, ווי דער הייליגער רבי זאגט (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן עב) וואס איז דער סימן צי מען איז מקורב צו אן אמת'ער צדיק? אויב ווען מען קומט צום צדיק פאלט אויפ'ן מענטש א בושא און שפלות; א מענטש דארף זיין א 'מכיר את מקומו' (אבות פרק ו, משנה ו), איד געדענק ווער איד בין, איד געדענק וואס איד האב אלץ אפגעטון, אבער פון די אנדערע זייט אויב דער יצר הרע קומט מיר אנוועק נעמען פונעם אייבערשטן, ער זאגט מיר: "קוק וואו ווייט דו ביסט פונעם אייבערשטן", דעמאלט זאג איד אים: "איד פריי זיך מיט מיין 'ציצית', איד פריי זיך מיט מיין 'בארד און פיאות', איד פריי זיך אז איד 'היט שבת', איד בין פול מיט גוטס, דו וועסט מיר נישט זאגן צי איד בין גוט אדער נישט".

מיט דעם טייטשן צדיקים דעם פסוק וואס אברהם אבינו האט געזאגט פאר לוט (בראשית יג, ט): "הפרד נא מעלי אם השמאל ואימנה ואם הימין ואשמאילה", שייד דיך אפ פון מיר, אויב דו ווילסט גיין אויף דעם לינקען זייט דעמאלט וועל איד גיין אויף די רעכטע זייט, און אויב דו ווילסט גיין אויף דעם רעכטן זייט דעמאלט וועל איד גיין אויף די לינקע זייט; איד וועל שטענדיג גיין די פארקערטע ריכטונג פונעם יצר הרע, ווען דער יצר הרע קומט צו מיר אויף לינקס, ער צעברעכט מיר, זאגענדיג: "דו ביסט שוין פארפאלן, פון דיר וועט שוין גארנישט ווערן, דו ביסט אזוי ווייט פונעם אייבערשטן וכו'", דעמאלט וועל איד גיין אויף רעכטס, זיך פרייען מיט יעדע קליינע מצוה וואס איד האב געטון, זיך מחיה זיין מיט יעדע קלייניקייט אין עבודת השם, ווידעראום ווען דער יצר הרע קומט צו מיר אויף רעכטס, ער רימט מיר און הייבט מיר אויף, זאגענדיג: "דו ביסט שוין אויף א גאר הויכע מדריגה, דו קענסט זיך שוין באניצן

מיט אנדערע וועגן, מיט הויכע שפראך וכו'", דעמאלט וועל איד גיין אויף לינקס, איד ווייס פונקטליך וואו ווייט איד בין נאך פון צו זיין אן ערליכער איד, איד געדענק גוט וואס איד דארף פאררעכטן.

דאס האט דער קעניג פון די שדים געוואלט טון דורכ'ן געבן דעם ספר, ער איז נישט פלוצלינג געווארן גוט מיט'ן חכם, נאר ער האט פרויבירט א נייער וועג ווי אזוי אים אוועק צו נעמען פונעם אייבערשטן, מיט העכערע זאכן, מיט מופתים, מיט א הויכע שפראך וכו'.

דערנאך אז סע גיקומען די צייט פון דעם זקן אז ער זאל אוועק גיין פון דער וועלט. האט ער גירופין זיינע קינדער. און האט זיי צוואה גילאזט. און האט צו זיי אזוי גיזאגט. איד לא איד איבער דאס ספר. און איר זעט דורך אז איד האב כח צו ניצן מיט דעם ספר בקדושה. און פון דעסט וועגין פארט ניין איד דערמיט ניט. נאר איד האב אמונה אין השם יתברך. זאלט איר אויך דערמיט ניט נוצין. אפילו אז עס וועט זיך גיפונען איינער פון איד. וואס ער וועט קענען נוצין דערמיט בקדושה. זאל ער פארט דערמיט ניט נוצין. נאר ער זאל האבין אמונה אין השם יתברך.

דאס האבן מיר אלע יארן געזען ביי מוהרא"ש זכותו יגן עלינו; מוהרא"ש האט אלעס געוואוסט און אלעס געזען, מיט דעם אלעם האט מען קיינמאל נישט געהערט א הויכע שפראך פון אים, אז דו ביסט געגאנגען בעטן א ברכה פון מוהרא"ש האט מוהרא"ש אלץ געענטפערט: "דער אייבערשטער וועט העלפן; בעט דעם אייבערשטן וועסטו געהאלפן ווערן", דאס האט מוהרא"ש אלץ גע'חזר'ט: "גיי צום אייבערשטן, גיי צום אייבערשטן", מוהרא"ש וואלט געקענט טון אנדערש, מוהרא"ש וואלט געקענט מאכן אותות ומופתים, מיט דעם אלעם האט ער קיינמאל נישט גערעדט דעם הויכע שפראך נאר אלעמאל גערעדט פשוט: "דער אייבערשטער וועט העלפן".

ווען איינער איז אריין צו מוהרא"ש זיך אויסרעדן איבער 'חובות', פלעגט ער אלץ אויסלערנען דעם רבי'נס מיטל, זאגענדיג: "גיי צום אייבערשטן, בעט דעם אייבערשטן, דער אייבערשטער וועט דיך העלפן", מוהרא"ש וואלט ווען געקענט מאכן א מופת עס זאל ווערן געלט, דאך האט מוהרא"ש קיינמאל נישט גערעדט קיין הויכע שפראך פון מופתים, נאר אלץ אויסגעלערנט צו גיין צום אייבערשטן; מוהרא"ש אליינס איז אויך געווען אין שווערע חובות, פלעגט ער אלץ חזרן צו די תלמידים אז מיט 'תפלה' וועט ער ארויס גיין פון די חובות.

מוהרא"ש ברענגט עטליכע מאל אין אַשר בנחל א מורא'דיגע זאך, יעדע מאל ממש ווען מען קומט אן צו דעם שטיקל וויל זיך נאכאמאל געבן א קוש דעם אַשר בנחל... "עס איז אַ נס פון הימל אז קיינער וויל נישט געבן קיין געלט פאר 'היכל הקודש', ווייל אזוי האבן מיר נאר איין עצה: 'אויפצוהייבן די הענט צום הימל און בעטן דעם אייבערשטן ער זאל אונז העלפן', מיר קענען זיך אויף קיינעם נישט פארלאזן נאר אויפן אייבערשטן".

זאגט דער ראש ישיבה שליט"א: די גרעסטע ישוועה וואס דו קענסט געבן פאר א מענטש איז אים אויסצולערנען אז קיינער קען אים נישט העלפן נאר דער אייבערשטער.

עס איז א גרויסע רחמנות אויף דער מענטש וואס מיינט נאך אז ער האט איינעם: "איך האב א נאנטער חבר, איך האב א נאנטער קרוב, דער וועט מיך זיכער העלפן", ער רעדט זיך איין: 'ענער פון מין משפחה פארעט זיך פאר מיר...' און צום סוף ווערט ער אינגאנצן אנטוישט ווען ער זעט איין אז קיינער העלפט אים נישט, און קיינער קען אים נישט העלפן.

דער גליקליכסטער מענטש אויף די וועלט איז דער וואס ווייסט ביי זיך: 'איך האב קיינעם נישט אויף די וועלט נאר דעם אייבערשטן, וואס איך דארף גיי איך נאר צו אים'.

דערפאר האט דער חכם געלאזט א צוואה פאר זיינע קינדער אז זיי זאלן זיך נישט באניצן מיט דעם ספר פון שמות, מאכן מופתים, נאר זיי זאלן זיך אומגיין נאר מיט די פשוט'ע אמונה אינעם אייבערשטן.

דערנאך איז דער חכם נישטארכיין. און דאס ספר איז גינאנגען ברושה, און עס איז אן גיקומען צו זיין אייניקיל. און ער האט גיהאט כח צו נוצין דערמיט בקדושה. נאר ער האט גיהאט אמונה אין השם יתברך. און ער האט דערמיט ניט גינוצט. אזוי ווי דער זקן האט צוואה גילאזט. און די מדברים (היינו די וואס זיי ריידן אן) וואס עס איז פאר האנדן צווישן די שדים. האבן אן גירעט דאס אייניקיל פון דעם זקן. באַשר דו האסט טעכטער גרויסע. און דו פארמאנסט ניט זיי מפרנס צו זיין און זיי חתונה מאכין. על כן פארי דך מיט דעם ספר. און ער האט ניט גוואוסט א זיי ריידן אים דאס אן. און ער האט גימיינט. אז זיין הארץ רעט אים דאס אן. איז ער גיפארין צו זיין זיידן אויף זיין קבר. און האט אים גיפרענט. באַשר דו האסט גילאזט צוואה אז מען זאל ניט נוצין מיט דעם ספר. נאר מיר זאלין אמונה האבן אין השם יתברך. היינט. רעט מיך אן דאס הארץ. איך זאל דערמיט נוצין. האט אים

ניענפערט זיין זיידע (וואס ער איז נישטארכיין) כאטשע דו קאנסט נוצין דערמיט בקדושה. איז בעסער א דו זאלסט האבן אמונה אין השם יתברך און זאלסט דערמיט ניט נוצין און השם יתברך וועט דיר העלפן. האט ער אזוי גיטאן.

דאס איז די בעסטע מתנה וואס דער רבי האט אונז געגעבן, דאס איז די בעסטע מתנה וואס מוהרא"ש האט אונז געגעבן: "יעדע שאלה וואס איך האב - גיי איך צום אייבערשטן, איך פרעג דעם אייבערשטן: 'באשעפער, זאל איך אזוי טון אדער אזוי טון?'"

יעדער מענטש איז ארום גענומען מיט ספיקות: "ווי אזוי זאל איך טון, אזוי צי אזוי?" דער מענטש פילט ווי ער קען זיך נישט אן עצה געבן, יעדע מינוט קומט אים ארויף אין געדאנק אן אנדערע מיינונג, ער ווערט אינגאנצן צעמישט, פון וואו זאל איך וויסן צי דער געדאנק איז דער רצון השם אדער קומט עס גאר פון די שדים וואס זיי רעדן מיר דאס צו - דערפאר לערנט ער רבי אונז אויס אזא גרינגע און זיסע וועג ווי אזוי זיך אן עצה צו געבן מיט די ספיקות: "גיי צו א ציון פון א צדיק און שמועס דארט אויס דיינע ספיקות, פרעג דעם אייבערשטן ווי אזוי זיך צו פירן".

און דער ראש ישיבה שליט"א האט געגעבן עטליכע ביישפילן דערויף: צום ביישפיל מען טראגט מיר אן א שידוך, אדער מען טראגט מיר אן צו קויפן א הויז, א קאר וכדומה, פון וואו זאל איך טאקע וויסן צי דאס לוינט זיך אדער נישט? אפֿשר איז דאס נישט די ריכטיגע שידוך, אפֿשר וועל איך אריין פאלן אין א שלעכטע געשעפט?; אדער איינער רופט מיר איך זאל קומען צו אים אויף שבת, און איך בין זייער צעמישט, זאל איך יא גיין אדער נישט גיין? פון איין זייט זעט דאס אויס ווי א גוטע זאך אבער פון די אנדערע זייט בין איך נישט זיכער ביי זיך צי איך זאל עס טון, צי עס לוינט זיך וכו', אזוי איז עס מיט יעדע זאך, פון וואו זאל א מענטש וויסן צי ער טוט דאס ריכטיגע? - אבער די עצה דערויף איז צו פרעגן דעם אייבערשטן: "הייליגער באשעפער איך ווייס נישט וואס צו טון, מען טראגט מיר אן א שידוך, מען טראגט מיר אן א געשעפט, עס קוקט אויס צו זיין א גוטע שידוך, עס קוקט אויס צו זיין א גוטע געשעפט, זאל איך עס יא טון, אדער נישט טון?"; אזוי שמועסט מען אויס בפרטי פרטיות אלע צדדים פון דעם ספק, ביז דער אייבערשטער העלפט אז מען ווערט אויסגעקלארט די ספיקות.

דאס איז פֿשט וואס חכמינו זכרונם לברכה דערציילן

(תענית כד): פלימו האט געזאגט: "אני ראיתי אותו הבית והיו קורותיו יוצאות אמה לפאן ואמה לפאן", איך האב געזען דעם הויז וואס דער הייליגער צדיק רבי חגיגא בן דוסא האט געבויט מיט תפילה - ווען א פרוי איז געקומען צו אים וויינען זי האט געבויט א הויז און מען קען נישט ענדיגן דעם דאך ווייל די העלצער זענען קורץ געשניטן, עס קומט נישט אן אויף די לענג פונעם הויז, האט רבי חגיגא בן דוסא געבעטן דעם אייבערשטן און עס איז געשען א גס, "ואמרו לי בית זה שקירי רבי חגיגה בן דוסא בתפלתו", די העלצער האבן זיך אויסגעצויגן אזוי האט מען געקענט ענדיגן דעם דאך, און מען האט מיר געזאגט: "דער שטוב האט רבי חגיגא בן דוסא געבויט מיט תפילה"; איך בוי א הויז, איך קויף א הויז וכדומה, איז אלעס איין שטיק 'תפלה', יעדע זאך פֿרעג איך דעם אייבערשטן: "זאל איך אזוי טון אדער אזוי טון?" וועט דאס אויך זיין א 'בית שקירה בתפלה', א הויז וואס ער האט געבויט מיט תפלה.

און דער ראש ישיבה שליט"א האט דערציילט וואונדערליכע מעשיות פון די לעצטערע שטיק צייט, וואס גאר דורך דעם עצה פון פֿרעגן דעם אייבערשטן האט ער זיך געקענט דערהאלטן; דער ראש ישיבה שליט"א דערציילט: די גאנצע השתלשלות פון די היי יעריגע אומאן ראש השנה איז געווען ארום גענומען מיט גרויסע שווערע ספיקות פון אלע זייטן; איך האב נישט געוואוסט צי איך זאל יא פֿארן קיין אומאן אדער נישט פֿארן, האב איך געמאכט 'התבודדות', געפֿרעגט דעם אייבערשטן: "רבוגו של עולם זאל איך פֿארן קיין אומאן אדער נישט פֿארן?" אזוי האב איך געבעטן איינמאל און נאכאמאל, אן א שיעור מאל, איך האב געבעטן: "רבוגו של עולם ווייז מיר וואס צו טון, אפֿשר נאר איך זיך, העלף מיר איך זאל טון דאס ריכטיגע", ביז דער אייבערשטער האט מיר געפֿירט אז איך זאל פֿארן.

די זעלבע ווען איך בין שוין געווען אין אומאן און עס איז נישט מעגליך געווען פֿאר די תלמידים צו קומען, מען האט נישט אריינגעלאזט ביים גרעניץ וכו', בין איך אויך מסופק צי איך זאל בלייבן אויף ראש השנה אדער זאל איך צוריק קומען, האב איך אסאך געבעטן דעם אייבערשטן: "רבוגו של עולם וואס טו איך דא, זאג מיר וואס צו טון, אפֿשר זאל איך יא דא בלייבן אויף ראש השנה אדער נישט דא בלייבן", און עס איז מיר אריין געקומען אין מחשבה: 'פֿאר צוריק',

בין איך נאכאמאל געגאנגען צום ציון פון רבי'ן און געוויינט: "אפֿשר רעדן מיר די שדים דאס צו אז איך זאל צוריק פֿארן, מיין הארץ ווייסט נישט וואס צו טון", דערנאך איז מיר נאכאמאל אריין געקומען אין מחשבה: 'פֿאר צוריק', איך האב אזויפיל מאל געבעטן דעם אייבערשטן ביז עס איז מיר געבליבן אין מחשבה אז איך זאל צוריק קומען קיין אמעריקע.

און דער ראש ישיבה שליט"א זאגט: יענע האלבע שעה וואס די גאנצע פֿלאן פון פֿארן קיין אומאן האט זיך געטוישט, צוליב דעם וואס די גרעניץ איז געבליבן פֿארשלאסן, בין איך געווארן זייער צעבראכן און צעמישט נישט וואסענדיג וואס צו טון, האב איך זייער אסאך גערעדט צום אייבערשטן פֿרעגנדיג וואס צו טון. דער ראש ישיבה שליט"א האט זיך אויסגעדריקט: "ווען עס וואלט דארט געווען א קעמערע (בילדער כאפער), וואלט מען געקענט זען ווי איך בין אריין אין בעט און ארויס פון בעט, אהין און צוריק במשך פון א האלבע שעה, אויסשמועסנדיג מיט'ן אייבערשטן א גאנצן צייט וואס צו טון, ביז עס איז געבליבן מען פֿארט צוריק.

זייענדיג אויפ'ן וועג פון קיעוו צוריק צום עירפֿארט, נאכדעם וואס איך האב שוין באשלאסן דורך אסאך התבודדות אז איך וועל זיין ראש השנה אין שטעטל, רופט מען מיר נאכאמאל: "ראש ישיבה, יעצט האט זיך געעפענט א זיכערע וועג וואס אלע תלמידים וועלן קענען אריין קומען צום רבי'ן", - האב איך געזאגט: "יעצט פֿארט מען צוריק!" איך האב נישט געהאט קיין שום בלבולים, אפֿשר די אנדערע אינגעלייט וואס זענען מיט געפֿארן מיט מיר האבן באקומען בלבולים דערפֿון, אפֿער ביי מיר איז די זאך שוין געווען קלאר, איך האב עס געהאט איבער געשמועסט מיט'ן אייבערשטן יעצט איז נישט שייך קיין בלבולים און קיין קאפֿ דרייענישן.

און דער ראש ישיבה שליט"א זאגט: ווען מען געבט זיך איבער צום אייבערשטן, מען בעט דעם אייבערשטן אז מען זאל וויסן ווי אזוי זיך צו פֿירן, דעמאלט ווערט מען שפעטער נישט מבולבל: 'האב איך גוט געטון אדער נישט?!' ווייל איך האב דאך עס איבער געגעבן צום אייבערשטן. וואס דען זאל איך טון? זאל איך כאפֿן א גערוון בראך, לא עלינו, פון די אלע ספיקות און בלבולים?! אז איך האב זיך איבער געגעבן צום אייבערשטן, איך האב געבעטן דעם אייבערשטן איינמאל און נאכאמאל, זיך אויסגעשמועסט מיט'ן אייבערשטן אלע צדדים פונעם

מיר געזאגט: "הער מיך גוט אויס דער שטעטל איז
איין גרויסע דמיון..." - אזוי האט עס אויסגעקוקט אין
אנהייב.

און דער ראש ישיבה שליט"א זאגט ווייטער:
ביים עפענען די ברסלב'ע חדר דארט האב איך גישט
געהאט קיין ספיקות צי מען זאל עס עפענען אדער
נישט, ווייל מוהרא"ש האט מיר קלאר געזאגט: "עפן
א חדר" - ווייס איך שוין וואס צו טון, דער צדיק האט
מיר געזאגט וואס צו טון, אזוי אויך די סקול האט מיר
מוהרא"ש געזאגט איך זאל עס עפענען, ווען א צדיק
זאגט עפעס איז גישט שייך צו האבן ספיקות, אבער
עס קומט צו זאכן וואס מען האט גישט קיין צדיק
וואס זאל זאגן ווי אזוי זיך צו פירן איז זייער שווער
זיך אן עצה צו געבן; און דער ראש ישיבה שליט"א
דערציילט: דעם זומער ווען עס געקומען לגבי א שידוך
טון פאר מיין זון ... גרו יאיר האב איך אסאך געבעטן
דעם אייבערשטן איך זאל וויסן וועלכע שידוך איז די
ריכטיגע שידוך, איך האב געזאגט פאר מיין מחותן גרו
יאיר ביטע טראג מיר אן א שידוך, זיי דו דער שדכן,
ער האט אנגעטראגן עטליכע שידוכים אבער איך האב
געפילט אז עס ציט מיר גישט, האב איך געפרעגט דעם
אייבערשטן: "רבונגו של עולם איך דארף א שידוך
טון מיט מיין זון, מען טראגט מיר אן דעם און דעם,
אבער עס ציט מיך גישט", איך האב אסאך גערעדט
צום אייבערשטן אויסשמועסנדיג אלע ספיקות, ביז
ער זאגט מיר: "אפשר נעמסטו מיין טאכטער פאר
דיין זון?" דאס האט מיר געצויגן, און ברוך השם דער
שידוך איז געווארן.

אז מען מאכט 'התבודדות' מען שמועסט זיך אויס
מיט'ן אייבערשטן ווייסט מען שוין וואס מען האט צו
טון; דער רבי האט אויג געגעבן די 'אורים ותומים',
אן עצה ווי אזוי זיך אויסקלארן פון אלע ספיקות, מען
פרעגט דעם אייבערשטן, גישט איינמאל און שוין, איך
האב שוין געבעטן דעם אייבערשטן, נאר איינמאל און
נאכאמאל און נאכאמאל, ביז איך זע אז עס פירט זיך
אהער אדער אהין, ווייס איך אז איך האב גוט געטון.

א מענטש וואס רעדט גישט צום אייבערשטן איז
זייער צעמישט, מען הערט פון מענטשן זאגן: "דו
דארפסט קומען אין דעם בית המדרש דארט וועסטו
זען 'עובדי השם', זיי לויפן ארום ביי פסוקי דזמרה מיט
אזא התלהבות... - זאגט דער ראש ישיבה שליט"א:
איידער דו קומסט צום רבין, איידער דו הערסט די
עצות פון רבין, ווייסטו בכלל גישט וואס תפלה מיינט,

ספק, און דער אייבערשטער האט צוגעפירט צו טון
אזוי - מער פון דעם דארף איך זיך גישט מבלבל זיין,
איך האב געטון דאס ריכטיגע, איך האב עס איבער
געגעבן צום אייבערשטן.

דאס האבן מיר באקומען פון הייליגן רבין:
'התבודדות'; א וועג ווי אזוי צו בעטן, דורך פרעגן
פונעם אייבערשטן יעדע ספק וואס מען האט; איך
פרעג איינמאל און נאכאמאל: "הייליגער באשעפער
זאג מיר וואס צו טון, אפשר נאר איך זיך?" דערנאך
קומט אריין אין קאפ: 'טו אזוי' - ווייס איך שוין ווי
אזוי זיך צו פירן.

און דער ראש ישיבה שליט"א זאגט ווייטער: די
זעלבע איז געווען לגבי בויען דעם שטעטל 'קריית
ברסלב', פון וואו האב איך געוואוסט צי מען זאל מאכן
דעם שטעטל אדער גישט? איך וואלט דאך געקענט
כאפן א גערוון בראך, לא עלינו, פון די פילע ספיקות
איבער דעם, היינט זיצן מיר שוין דא ברוך השם, דער
שטעטל איז שוין א פאקט, עס וואוינען שוין היינט דא
כמעט פופציג משפחות, און נאך אביסל איז עס שוין
אויס 'שטעטל' נאר א 'שטאט'...; אבער אין אנהייב
בעפאר מען האט אנגעהויבן די גאנצע זאך, וויאזוי
האב איך געקענט זאגן פאר דעם אינגערמאן אז ער זאל
אפקויפן שטחים פאר שווערע הונדערטער טויזנטער
דאלער, עס איז דאך געווען א דבר שלא בא לעולם,
ווער ווייסט צי עס וועט זיך בכלל אויסארבעטן?
רבונגו של עולם וואס טוט מען אין אזא פאל?; היינט
אינדערפרי ווען איך האב שפאצירט אויף די גאסן פון
שטעטל האב איך זיך דערמאנט פון די אלע תפילות און
התבודדות וואס איך האב גערעדט צום אייבערשטן:
"רבונגו של עולם זאג מיר, מיר זאלן מאכן א שטעטל
אדער גישט?" איך האב גישט געקענט שלאפן קיין
נעכט פון די פילע ספיקות איבער דעם, אבער אז איך
האב עס איבער געגעבן צום אייבערשטן, איך האב
אסאך געפרעגט דעם אייבערשטן צי איך זאל עס טון,
אן א שיעור מאל געמאכט התבודדות אויף דעם, בין
איך רואיג און זיכער מיט זיך וואס איך האב צו טון.

און דער ראש ישיבה שליט"א דערציילט ווייטער:
יעצט ווען איך בין געווען אין אומאן זענען דארט
געווען עטליכע אינגעלייט וואס זיי זענען שוין דארט
געזיצן עטליכע וואכן, זאגט מיר איינער: "ראש ישיבה,
איך וועל איך ווייזן דעם פלאץ וואו איך בין געשטאנען
פאר צוויי יאר צוריק אום ראש השנה, און מיר האבן
געשמועסט פון דעם שטעטל, און יענער חבר האט

דו לויפסט ארום ביים דאווענען, דו וויסט גישט וואס צו טון פארן אייבערשטן, אנשטאט צו זיין אן עובד השם' ביסטו אן 'אובד' מיט א אל"ף, אן אובד עצות, אינגאנצן פארלוירן און צעמישט.

דער הייליגער רבי האט אונז געגעבן א וועג וואס מען קען אלץ ניצן ארויסצוגיין פון ספיקות, ווי אן אומבאגרייכע (אנלימיטעד) קרעדיט קארד, ער לערנט אונז די עצה פון פֿרעגן דעם אייבערשטן ווי אזוי זיך צו פירן; ער האט עס גישט געגעבן בלויז פאר דיר נאר יעדער איינער קען עס ניצן; אין וואס פאר א מצב דו וועסט נאר זיין, אין וואס פאר א מצב דו וועסט נאר אריין פאלן, וואס עס וועט זיך נאר דרייען מיט דיר, וועט עס זיין גאר אנדערש אויב דו וועסט עס פֿרעגן פונעם אייבערשטן.

און דער ראש ישיבה שליט"א איז אריין א שמועס פון 'שלום בית', זאגענדיג: אויף יעדע זאך דארף מען זיך צוגעוואוינען רעדן צום באשעפער, אויף א שידוך, אויף פֿרנסה, אויף שלום בית. עס זענען דא נארישע מענטשן, ער האלט שוין צען יאר נאך זיין חתונה און איז פֿארנומען: "מען האט מיר אריין גענארט, איך האב שוין געוואוסט גלייך אין אנהייב אז דער שידוך איז גישט פאר מיר" - פֿרעגט דער ראש ישיבה שליט"א: ער האלט שוין צען יאר נאך זיין חתונה און האט גישט וואס צו טון? ער דריידט זיך ארום מיט דמיונות אין קאפ? דער אייבערשטער האט דיר געגעבן א מתנה - דיין ווייב, דו האסט ברוך השם חתונה געהאט, דער אייבערשטער האט דיר געגעבן א לעבן, דאנק דעם אייבערשטן: "יִישׁר כַּח אֵז אֵיך הָאב גֵעטראָפֵן אַ שִידוּך, אֵיך הָאב חֵתוּנָה גֵעהאַט".

און דער ראש ישיבה שליט"א דערציילט: געכטן (שבת ביינאכט נאכ'ן דאווענען) האבן מיר גערעדט שיינע התחזקות, אבער גישט יעדער איז דא געווען, וועל איך עס איבער זאגן, א בחור פֿרעגט מיר: "ראש ישיבה, דער ראש ישיבה זאל מיר זאגן דעם אמת, איז טאקע דא אזא זאך אז א ווייב זאל נאך האבן א טעם א יאר נאך די חתונה? איך טרעף אסאך אינגעלייט, יעדער זאגט מיר 'די ווייב פונקט איז גוט פאר שנה ראשונה, נאך א יאר איז גישט דא וואס צו טון מיט איר', איז דאס ריכטיג ראש ישיבה?" - האב איך אים געענטפערט אזוי: "איך ווייס באמת גישט וואס דו רעדסט; א מענטש וואס בעט יעדע זאך פונעם אייבערשטן, א מענטש וואס דאנקט אויף יעדע זאך דעם אייבערשטן, ביי אים ווערט זיין ווייב יעדן טאג

שענער, זיין ווייב ווערט אים יעדן טאג געשמאקער; ביי אן ערליכער איד איז דאס פונקט פארקערט, די ליבשאפט ווערט נאר שטערקער און שטערקער פון טאג צו טאג, אודאי אז מען היט זיך גישט די אויגן רחמנא ליצלן האט די ווייב גישט קיין טעם, אבער אז מען היט זיך די אויגן, האט די ווייב אלע טעמים".

אז דו האסט איבריג צייט וואס גייסטו קוקן נארישקייטן וכו'? ענדערש פארברענג מיט דיין ווייב, שמועס מיט איר, שפיל א געים מיט איר; וואס איז 'עשרת ימי תשובה'? - דאס איז 'עשרת ימי תשובה' פארברענג מיט דיין ווייב, און דאס איז תשובה.

און דער ראש ישיבה שליט"א האט זייער געבלוטטיגט אויף די פאלשע מדריכים וואס לערנען אויס פרישות וכו', מען מאכט משוגע אינגעלייט זיך פֿורש זיין וכו' אום ראש השנה - זאגט דער ראש ישיבה שליט"א: ברענג מיר א משנה ברוכה (אורח חיים, הלכות ראש השנה, סימן תקפ"א, סעיף קטן כ"ו), מען לערנט נאר א האלבע שטיקל וואס שטייט דארט: "עס איז דא וואס זאגן מען זאל זיך פֿורש זיין וכו' אום ראש השנה", - אזוי זענען מענטשן מען נעמט איין שורה און מען מאכט דערפון א גאנצע תורה, קוק אבער אריין ווייטער וואס ער שרייבט: "פשוט'ע מענטשן זענען אנדערש וכו'", דאס זענען מיר, הלואי זאלן מיר זיין פשוט'ע מענטשן, מיר זענען נאך זייער ווייט פון די זאכן; ווער עס פילט אז דא איז צו א פשוט'ע פלאץ, ער זוכט א העכערע פלאץ, א חבורה פון עובדים, אדרבה זאל ער זוכן א פלאץ וואו עס איז גוט פאר אים, אבער מיר זענען זייער פשוט'ע מענטשן, און דער ראש ישיבה שליט"א זאגט: היינט צו זאגן אויף איינעם: 'ער איז א פשוט'ער איד' האט שוין אויך אלע טעמים, א פשוט'ער איד איז שוין היינט אויך א מדריגה... אבער מיר זענען פֿראסטע מענטשן, דערפאר טארן מיר זיך גישט נארן.

פון דעם יצר הרע דארף מען זייער אכטונג געבן וואס רעדט צו דעם מענטש: "דו ביסט דאך שוין אן ערליכער איד, א צדיק, דו דארפסט זיך שוין פירן מיט פרישות, זיך אפשיידן וכו' און אזוי ווארפט ער אראפ דעם מענטש אין שאול תחתית רחמנא ליצלן.

דער אייבערשטער זאל העלפן מיר זאלן זיין פשוט'ע אידן, אמן.

(ספורי מעשיות, מעשה ג' - חלק יב, פארגעלערנט שבת קודש פֿרשת האויגן, שבת שובה, שנת תשפ"א לפֿרט קטן)